

НАРОДЕН ГЛАСЪ

Излиза редовно всяка сбота. Редакция и администрация: Инвалиденъ кв. № 681/1 — Варна.
Год. абонаментъ: за България 110 л., за странство 160 л.
Сътрудничатъ видни общественици и специалисти.
Търсете в-къ „Народенъ гласъ“ въ всички буци, агенциитъ на д-во „Куриеръ“ и вестникопродавачитъ.

„Narodene glasse“ (La voix du peuple — Volksstimme) — Varna. (Bulgarie). Rédacteur en chef: P. J. Tarnowsky, avocat et publiciste.
Народенъ независимъ информационенъ вестникъ за култура, стопанство и политика.
Главенъ редакторъ-основателъ: ПЕТЪРЪ ИВАНОВЪ ТЪРНОВСКИ, адвокатъ и публицистъ.

Къмъ революция въ умоветъ!..

Какви проблеми предстоятъ за разрешение на новото правителство?

България има належаща нужда отъ компетентни специалисти, просвѣтени съ образователенъ цензъ ръководители въ всички институтъ, а не да се гледа партийния цензъ, роднинскиятъ връзки и т. п. атрибути, за да ставаме посмешище не само въ България, но и въ чужбина при назначаването на кржжли невежи...

Първо културно - просвѣтна революция въ умоветъ, а после революция въ действията.

Спазване закона за народното просвѣщение — задължително и безплатно III класно образование. Голѣми и системни реформи въ селата и подобрене поминъка и положението на селянитъ.

Цензъ на общинскитъ и окръжнскитъ съветници (минимумъ средно образование) народнитъ представители (висше образование) и министритъ (висше специално образование, владейки единъ чуждъ езикъ или поне дипломатическия).

Подобрене лошото положение на чиновницитъ и работницитъ въ села и градове.

Свикване Великото Народно събрание за измѣнение на конституцията.

Ревизия на насилническитъ договори, прекратяване репарационнитъ плащания, въвеждане редовната наборна система, наказание виновнитъ за народнитъ катастрофи, сждене незаконно заобогателитъ държавни чиновници, истинска свобода на печата и словото, коренна вътрешна и външна политика, ясна морска, речна, финансова и строителна политика, откриване нови катедри (напр. по морско право въ висшитъ учебни заведения и предмета, „Морезнание“ въ у-щата), премахване паразитнитъ картели, ревизиране закона за насърчение мѣстната индустрия, грижи за беднитъ и безработнитъ въ села и градове, отдѣляне черквата отъ държавата, секуларизация, премахване духовнитъ и мюфтийски сждилища и прехвърляне дѣлата въ гражданскитъ сждилища, въвеждане гражданския бракъ. Въвеждане децентралистичната система на управление, като всички поне окръженъ градъ стане факелъ на просвѣтата и висшата култура стане достъпна и близка всредъ народнитъ маси. Трѣбва да се съживятъ поне окръжнитъ градове, като известни институти се разпредѣлятъ въ окръжнитъ градове, а не всичко централизирано въ София. (спр. бр. 6 отъ 8 II т. в-къ „Народенъ гласъ“ за децентрализация или децентрализация? Уволнение на всички осмѣни, провинени, не-

вежи (като Инж. Къневъ, Минковъ въ Варна, Каракуевъ въ София и други), и навършили за пенсия чиновници, а способнитъ, честнитъ и творителитъ да останатъ по мѣстата, а не всѣко новодошло правителство да ги смѣнява и да си играе съ тѣхната сждба като съ билиарни топки...

Трѣбва да се заематъ вакантитъ мѣста само отъ специалисти съ средно или висше образование, безъ огледъ на партийния цензъ, роднинскитъ връзки и т. п. атрибути...

Всички чужденци на общинска окръжна и държавна служба да се уволнятъ...

Държавни, общински и окръжни чиновници, както и пенсионери, да не бждатъ ангажирани въ други предприятия, за да получаватъ възнаграждения и съ това да получаватъ крзовски заплати, които подигатъ справедливо негодувание у зле платеното чиновничество и у народа, отъ чийто празенъ джобъ излизатъ тия възнаграждения.

Извора на всички злини се е дължалъ винаги и изключително на невежитъ ръководители въ всѣка областъ...

За въ бждеще да не се нарушаватъ чл. чл. 139, 155 и др. отъ конституцията.

Увеличение пенсиитъ (гражданска и инвалидна) на тия, които сж малки, а на богатитъ пенсионери да се отнематъ.

Богатитъ да не заематъ никакви общински, окръжни и държавни служби. Много права бѣше забележката на одного: Бащата може да издържа цѣлъ градъ, а дщеря му на работа или въ М-вото или въ окръжната постоянна комисия или въ околийското управление или чиновничка въ общината, за да има дребни пари за пудра, червило и т. н. Всички членове отъ семейството на държавна, окръжна и общинска служба, а нѣкои даже и надничари, понеже сж пенсионери, а други млади специалисти, но бедни сж безъ работа, понеже нѣматъ партиенъ цензъ, роднински връзки, вуйчо владика и т. п. атрибути.

Гореизложенитъ несправедливости и т. п. социални разлиция принуждаватъ маситъ да негодуватъ и изразяватъ възмущенията си било въ видъ на стачки, революции и т. н. Чудовищнитъ ненаситени картели получаватъ 400% печалба и консуматора плаща, а на работника не се дава даже и най-минималното за едѣва сносно съществуване — преживяване — екзистенцъ минимумъ.

За най-дребния занаятчия за-

конодателя изисква цензъ, а за нѣкои шефове на общински, окръжни и държавни учреждения не се изисква... За народнитъ представители и министритъ даже на сънъ не сж помислювали за образователенъ цензъ. Тъ нанасятъ щети съ милиони, иматъ облаги съ стотици милиони. Тъ сж безъ всѣкакъв цензъ! Социална справедливостъ ли е това?

Нуждни сж основни реформи и да се постигне истинската обнова, а не да се следватъ старитъ методи...

Бързата (навременната) помощъ (мерка) реализирана е десеторна помощъ...

Подобрене положението на интелигенцията и армията въ села и градове. Това сж двата лоста, които трѣбва да работятъ заедно за благоденствието на българ. народъ и за величието на България...

Трѣбва да се разбери веднъжъ за винаги, че българскитъ народъ не спи вече въ лѣтгарическы сънъ и даже отъ всѣка най-скромна хижа въ най-отдалеченитъ села излизатъ искри на свѣтлината, правдата, справедливостта и т. п. добродетели, за да се стреснатъ онези, които считатъ че сж богоизбрани и могатъ да тѣпчатъ народнитъ права, свободи, тѣй необходими за правилния развой не само на нашиятъ народъ, но и на човѣчеството...

Трѣбва революция въ схващанията на нещата, а не да се ширятъ и вкусятъ отъ народнитъ блага само некомпетентнитъ, но съ роднински връзки, партиенъ цензъ и т. п. атрибути, които излагатъ не само насъ като народъ и като държава предъ другитъ културни народи, но и оставаме назадъ отъ междунароения напредъкъ...

Само ако се изпълнятъ горнитъ проблеми, тогава новата властъ ще оправдае народното доверие, въ противенъ случай, да не излезе правдива поговорката: „Премѣнилъ се Илия, погледналъ се пакъ въ тия“.

Къмъ революция въ умоветъ!.. Може ли новата властъ да реализира всички проблеми изложени въ в-къ „Народенъ гласъ“ отъ 1—22 броеве?

Ще чакаме съответнитъ отговори отъ ония политически организации, които днесъ управляватъ България.

Администрацията на в. „Народенъ гласъ“ моли всички абонати да си издѣлжатъ абонамента поне за първото полугодие.

Констатиранитъ педѣзи отъ главния ни редакторъ за доброто функциониране на варненската хигиенна и противобѣсна станция.

Безгрижието на общинитъ и бѣдственото състояние на станцията. Значението, дейността и нейното състояние.

Въ желанието ни да проникнемъ въ всички отрасли на нашия животъ и всички учреждения, посетихме варненската хигиенна и противобѣсна станция, чийто началникъ г-нъ Д-ръ П. Д. Скорчевъ има любезността да ни изложи въ общи черти дейността и състоянието на станцията.

Станцията съществува отъ 1926 год. Създадена е отъ постояннитъ комисии въ Шуменъ и Варна съ силното съдействие на варненската община, представявана на времето отъ Петъръ Стояновъ. Станцията е едно общо санитарно учреждение, което се издържа отъ помощитъ предвидени въ всичкитъ селски и градски общини и тия на двѣтъ постоянни комисии на двата окръжа — шуменския и варненския.

Станцията е автономно учреждение, което се управлява отъ комитетъ съставенъ отъ кметоветъ на всички градски общини на двата окръжа, двамата окръжари — ветеринарни и медицински въ Варна и началника на станцията.

Този управителен комитетъ, който изработва бюджета на станцията, възлага своитъ права и решения на постоянния комитетъ съ председателъ председателя на варненската постоянна комисия, и членове — председателя на шуменската постоянна комисия, варненския кметъ и н-ка на станцията.

Станцията има три отдѣла: 1) противобѣсенъ, 2) бактериологически и 3) химически.

Противобѣсния работи ежедневно, делникъ и празникъ. Тукъ се лекуватъ всички ухапани отъ бѣсни животни отъ шуменския и варнен. окръжи, а сжщо и отъ околнитъ на кеманларска и балбунарска околия отъ русенския окръжъ.

Годишно средно се лекуватъ около 650 ухапани, отъ които 200—250 сж варненски жители. До сега сж лекувани около 300 души, безъ да е имало нито единъ случай на побесняване и умирање, макаръ че въ другитъ противобѣсни институти процента на умрелитъ между лекуванитъ се движи между 0.3—1%.

Въ сжщото време отъ 5 години измежду малцината ухапани отъ двата окръжа, които не сж намѣрили за потребно да се лекуватъ въ станцията, вали и по този начинъ е била сж побеснѣли и умрѣли 4 души.

Като се има предъ видъ, че преди въвеждането противобѣсното лѣкуване 20% отъ всички ухапани сж побеснѣли и умирали, може да се твърди,

че станцията е спасила отъ страшна бѣсна смъртъ въ продължение на 5 години повече отъ 600 души!

Лекуването трае отъ 13—15 дни и до сега е минавало у всички леко и безъ усложнения.

Противобѣсния отдѣлъ е отъ твърде голѣмо значение за жителитъ на Варна, а сжщо и за варненската община, на която се спестяватъ значителни разходи, каквито преди откриването на станцията сж се правили за подпомагане на ухапанитъ, които сж бивали изпращани въ София.

Отъ значение е сжщо и за самия курортъ, понеже не рядко се случватъ ухапани летовници, които оставатъ на лекуване въ станцията.

Въ бактериологическия отдѣлъ се извършватъ всички изследвания засягащи научното и навременно откриване на заразно болни отъ което зависи бързото имъ ограничение на епидемията.

Презъ изтеклата 1930 г. сж направени общо повече отъ 4000 изследвания.

Изследвани сж всички водни източници на гр. Варна и на всички населени мѣста въ шуменския и варненския окръжи. Сжщо и на разградска околия.

Единъ значителенъ процентъ (около 40%) отъ изследванитъ води сж намѣрени въ бактериологическо отношение не добри, което следва, че особено селското население пие вода отъ съмнителна здравословностъ.

Направени сж повече отъ 900 изследвания за сифилисъ, около 1100 за тифусъ, 120 за дифтерия и много други за туберкулоза, дизентерия, малария и т. н.

Въ химическия отдѣлъ сж извършени презъ изтеклата година около 1170 изследвания: Отъ твърде голѣмо значение за доброчестеността на разнитъ продукти за ядене и пиење е редовната хигиеническа контрола. И наистина, процента на фалшифициранитъ продукти на които по-рано бѣше повече отъ 20, сега е спаднала на 10—11%.

До като въ първитъ години въ финансово отношение станцията е била добре поставена, селскитъ и градскитъ общини сж удовлетворително сж се издѣлжали да се лекуватъ въ станцията, вали и по този начинъ е била осигурена добра и редовна служба на това полезно санитарно учреждение, презъ изтеклата година, постъпленията всички ухапани сж побеснѣли и умирали, може да се твърди, постъпили 10% отъ предвиде-

нитъ помощи и днесъ станцията се намира въ крайно бедствено състояние, което ако продължи, ще повлече следъ себе си въротно преустановяване на нейната служба.

Въпреки многобройните позиви отъ страна на управата на станцията, дори общини като варненската, не сж се издължили и на половина, а нѣкои, като шуменската община, която най-широко и редовно прибягва къмъ услугитъ на станцията, до сега не сж внесли нито единъ левъ!

Отъ 15 селски общини на шуменския окръгъ е предвидено да постъпи 315,000 лева, а сж постъпили презъ изтеклата година до днесъ около 9500!

Отъ 67 селски общини въ варненския окръгъ е предвидено да постъпи помощъ въ размеръ на 250,000 лева, а е постъпило само 52,000 лева!

Сжщо и постоянните комиси сж и до днесъ крайно неизправни съ своитъ задължения къмъ станцията.

При това положение, изгледитъ за по-нататъшното съществуване на станцията сж силно помрачени. и...

Въпреки изтъкнатата липса на каквито и да е грижи отъ страна на селскитъ и градски общини, твърде често се случва да бждатъ изпращани бедни ухапани за които се иска отъ управата на станцията да бждатъ издържани и хранени съ нейни средства и то тъкмо при общини, които години под редъ не сж внасяли нито пар!

Като се има предъ видъ голѣмата полза за населението отъ двата окръга отъ услугитъ на станцията, наложително е всички отговорни фактори да полагатъ повече грижи и усърдия за закрепването и осигуряването на това учреждение и за усъвършенстването и разширяването на неговитъ служби. Това именно би трѣбвало да се направи. А въ сжщностъ сж изтъкнатото безгрижие, се върши, за да бжде станцията поставена въ невъзможностъ да продължи въ по-нататъшното съществуване като се оставя на произвола на съдбата...

Вѣрваме, че ще се вземе актъ отъ горното и ще се подпомогне за правилното функциониране на станцията.

Въвеждане метеорологически служби при варненската община.

Наложително е общинската управа да си организира служба, която да съобщава времето въ Варна, топлината на морската вода, защото лошото време, което отъ месецъ втрлува извътрешността на страната, дава възможности на предположение на большинството граждани да мислятъ, че времето и въ Варна е сжщото и да се въздържатъ отъ по-раншно посещение на курорта.

(Заб. За да се поддържа чистотата на курорта, наложително е да се поставятъ кошчета за хвърляне нечистотитъ отъ лѣтованитъ. За новитъ столчета поставени въ морската градина ще се повърнемъ.)

Печат. „Просвѣщение — Варна.

Варненското пристанище приютъ на „морски познавачи-кападетитъ“ — шосейнитъ инженери Къневъ и Минковъ!

(Продължение).

Тези, които сж посетили твърде забележителнитъ морски секции въ последнитъ изложения ще иматъ ясна представа, какво може да се допълни въ тази смисълъ и у насъ.... И още повече у насъ, дето невежеството на масата е толкова дълбоко въ морската и рѣчна материи, дето цѣлия народъ страда отъ това незнание. По-късно ще обясня, защо — защото не се преподава въ нашитъ училища „Морезнание“ и морско право въ университетитъ (Държавни и Свободни) и Висшето Търговско Училище въ Варна и защото нѣмаме държавенъ морски музей.

Невежеството цари даже и между хората, които заематъ известни отговорни служби.

Така напр. единъ пролетенъ день, разхождайки се около пристанището, полюбопитствувахъ и зададохъ следния въпросъ на единъ отъ важнитъ Г-да: „Какво трѣбва да се направи съ параходъ, който има чуждо име — Кантъ, Юго..., за да се издигне българско знаме? Ели български или нѣмски или френски...?“ Този Г-нъ, който е заобикалялъ може би всички наши пристанища на Черно море и Дунава по нѣколко пѣти, не знаеше, че *знамето определя само народността*... И колко отъ нашитъ сѣнародници и други чиновници въ М-вото на ж. п. т. сж сжщо тъй чужди на най-елементарнитъ понятия отъ мореплаването...

Ще изброя само три примѣра съ Инж. Минковъ, като началникъ на пристанището въ Бургасъ:

Една приятна юлска сутринъ пристанищния влекачъ „Осѣмъ“ напускаше бургаското пристанище по посока къмъ камен-

ломната Атия. „Осѣмъ“ влачеше единъ празенъ шаланъ, върху който бѣха се накачили работници отъ каменоломната Атия. Влекача чувствуваше своитъ високи гости и пореше гордо гордо вълнитъ...

Единъ висшъ чиновникъ отъ М-вото на Ж. П. Т. направи следната много умѣстна забележка на н-ка на пристанището Инж. Минковъ: „Работничитъ да се прехвърлятъ на влекача, защото шалана не е превозно средство и всѣки моментъ неговия буксиръ може да се скѣса и следователно живота имъ ще бжде изложенъ на опасностъ. Инж. Минковъ отговаря съвсемъ неучтиво: „Шалана е превозно средство и даже да ми се предпие за напредъ да не воза работници, азъ зная какъ да отговоря — както върху работния влакъ не се позволява да се качатъ пѣтници, а се возятъ работници, тъй сжщо е и съ влекача и шалана...“

Сжщия Инж. Минковъ не държи смѣтка при спороветъ си съ компетентни лица! по морското дѣло, при все че е само инженеръ, началникъ на пристанището т. е. на морската служба, а не морякъ... У насъ нѣма законъ въ който да е казано, че н-ка на пристанище или инспекторъ по черноморското и дунавско крайбрежие трѣбва да бжде инженеръ! Въ чуждитъ законодателства напр. италианското сжщо не се предвижда, че длъжността н-къ на пристанище трѣбва да се заема отъ инженеръ!...

Следва.

Екстра фабрична

БОЗА

само при сладкарница „МИЛКА“

ВАРНЕНСКО БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

ОБЯВЛЕНИЕ № 413

гр. Варна, 4 юлий 1931 год.

Въ допълнение на обявление № 376 отъ 17. VI т. г. публикувано въ Държавенъ вестникъ брой 68 отъ 26. VI. 1931 г. известява се, че на 27 юлий т. г. отъ 8—9 часа сутринтъ въ тържната зала на тукашното данѣчно управление ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за доставка на 700 чифта обуца за беднитъ ученици при Варненскитъ основни училища на стойностъ около 130,000 лева.

Залогъ 10% върху горната сума.

Закона за б. о. п. е задължителенъ за конкурентитъ.

Всички разноси по търга: публикация, гербъ, данѣци и др. сж за смѣтка на доставчика.

Отъ Настоятелството.

Варна — манастиря Св. Константинъ и обратно

ОМНИБУСЪ № 161.

на В. ЧОКОВЪ

Отъ Варна часове	Отъ Св.Конст часове
7:20	6
9:20	8
12:20	10
2:20	1 1/2
5	4
7	6
9	8
11	10
1	12

Спирка гр. Варна, хотелъ „Сплентитъ“, а 7 часа вечеръ бирария „Гроздъ“ до Морската Градина. Продажба на билети хотелъ „Сплентитъ“, „Дамска сладкарница“, бюро „България“, ул. „Царъ Борисъ“ и Морската градина. Агенция за Всичко подъ хотелъ „Лондонъ“. Телефони № 579 и 273.

Цена 25 лева.

ФАБРИКА

Царъ Борисъ

съобщава, че продължава редовно работата си съ една смѣна. Втората ще почне отъ 25 того

Ония работници и работнички, които не се явятъ на работа до сжбота, 25 того включително, ще се смѣтатъ за доброволно напуснали и следъ тази дата нѣма да бждатъ приети на работа

ФАБРИКА „ЦАРЪ БОРИСЪ“

приема нови работнички

Записвания всѣки день въ канцеларията на фабриката
Постѣпване веднага.

Г. Г. ПУШАЧИ!

ТЪРСЕТЕ ПЪРВОТО КАЧЕСТВО ЦИГАРИ

МОМИЧЕ БЪЛА КУТИЯ

на тютюневата фабрика

М. К. Авгериниди — Варна

Цигаритъ сж приготвени отъ южно-български тютюни и задоволятъ най-взистелния пушачъ

Екскурзия до Кюстенджа и обратно

устройва д-во „Корабъ“ — Варна. I-ва класа 600 лв., III-та класа 400 лева. Тръгване 1 августъ. Записванията ставатъ въ всѣко време въ клуба на дружеството ул. „Шипка“ № 21 до Ранковитъ хали и траятъ до 26 т. м.